

Zavádění formativního hodnocení ve školách
Základní verze programu DVPP
určená pro I. stupeň ZŠ

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

1 Vzdělávací program a jeho pojetí

1.1 Základní údaje

Výzva	Budování kapacit pro rozvoj škol II
Název a reg. číslo projektu	Zlepšování práce školy v rámci formativního hodnocení 02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008204
Název programu	Zlepšování práce školy v rámci formativního hodnocení
Název vzdělávací instituce	Služby a školení MB, z.ú.
Adresa vzdělávací instituce a webová stránka	V.Klementa 601, 29301, Mladá Boleslav
Kontaktní osoba	Ivo Rašín
Datum vzniku finální verze programu	5.1.2022
Číslo povinně volitelné aktivity výzvy	02
Forma programu	Presenční
Cílová skupina	Pedagogičtí pracovníci I. st. ZŠ
Délka programu	16 hodin
Zaměření programu (tematická oblast, obor apod.)	Formativní hodnocení
Tvůrci programu	Mgr. Miroslav Hanzelka, Ivo Rašín, Ing. Eva Medková, Mgr. Vendula Homoky
Odborný garant programu	Doc. PhDr. Hana Kasíková, CSc.
Odborní posuzovatelé	Prof. PhDr. Vladimíra Spilková, CSc., Doc. PhDr. Josef Valenta, CSc.

Specifický program pro žáky se SVP (ano x ne)

ne

1.2 Anotace programu

Základní, vstupní informační blok je určen pedagogům I. st. základních škol. Je to verze, kterou mohou plnohodnotně absolvovat i další pedagogové základních škol.

Jeho smyslem i obsahem je základní orientace v problematice formativního hodnocení žáků ve vzdělávání v souvislostech kompletního hodnocení žáků. Smyslem je uvést účastníka do problematiky a specifik formativního hodnocení v kontextu vzdělávání žáka a jeho hodnocení.

1.3 Cíl programu

Uvést účastníky semináře do problematiky formativního hodnocení v kontextu vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání žáka; vytvořit podmínky k hlubšímu pochopení formativního hodnocení jako základnímu přístupu k podpoře učení žáka.

Naučit se, jak pedagogické cíle a kritéria úspěchu prezentovat dětem, jak získávat důkazy o učení a zjišťovat stav učení pomocí komunikace se žáky. Naučí se principům poskytování zpětné vazby pro podporu učení a procvičí si ji. Dozví se, jak žáky naučit vzájemnému hodnocení a jakými způsoby ho rozvíjet a podporovat. Společně navrhnou možnosti, jak ve svých třídách a škole nastartovat proces změny a jak se s ostatními pedagogy mohou vzájemně podporovat a učit.

1.4 Klíčové kompetence a konkrétní způsob jejich rozvoje v programu

Program DVPP vychází z pojetí učitele jako reflektivního praktika či adaptivního profesionála, tj. jeho vzdělávání dále podporuje, kultivuje a rozvíjí kompetence vztahující se k tomuto pojetí. Jde především o tyto kompetence:

A. Kompetenci k řešení problémů: Učitelé se učí vidět problémy spojené s FH v širším kontextu výuky a optimálního učení, učí se tyto problémy pojmenovat s využitím přesnější terminologie, vytvářet alternativy řešení a promýšlet cesty k aplikacím.

B. Kompetence osobnostní a sociální: Projekt DVPP je založený na individuálním přispívání ke společné činnosti, tj. učitelé se učí velkoryse poskytovat svoje vlastní perspektivy, příspěvky, materiály FH ostatním účastníkům programu, zvážit jejich pozitivní hodnotu i kritická místa. Pracují tak intenzivně na svém profesním sebepojetí, které se utváří v součinnosti s druhými. Jádrem programu je právě součinnost a týmová práce učitelů: program tak přispívá jednak k dovednostem účinně pracovat v týmu (dohodnout se na cíli co zlepšit ve FH, volit optimální postupy k jeho naplnění, reflektovat dosažený cíl a způsoby dosahování včetně výhledu do budoucnosti), jednak zakládá dovednostmi podloženou výzvu ke kultuře učení na jednotlivých školách. Cestu k profesní jistotě pak ukazují konstruktivistické postupy poznávání, společné sdílení školské problematiky (včetně konkrétních situací FH) a týmová práce na misi školy podporující učení každého žáka.

1.5 Forma

Presenční – praktický seminář s aktivní účastí a informačním významem a interaktivitami k přemýšlení, případně k orientačnímu zvládnutí základních technik k jejich implementaci v praxi pod lektorským vedením, který přenáší získané informace, poznatky, postupy...do praxe ve své škole,

vytváří v různých formách příklady vlastní dobré praxe a na setkávání si vyměňuje zkušenosti se zaváděním a realizací formativního hodnocení.

1.6 Hodinová dotace

Dvoudenní seminář v délce 16 hod.

1.7 Předpokládaný počet účastníků a upřesnění cílové skupiny

20 účastníků z řad pedagogických pracovníků škol I. st. ZŠ.

1.8 Metody a způsoby realizace

Pedagogové škol zúčastněných v kurzu utvoří pod lektorským vedením podpůrnou skupiny, které bude přenášet a sdílet vzájemně mezi sebou poznatky, zkušenosti, postupy... zaměřené na zavádění a provádění formativního hodnocení – prostřednictvím rozborů videonahrávek z projektu, příkladů dobré praxe apod.

1.9 Obsah – přehled tematických bloků a podrobný přehled témat programu a jejich anotace včetně dílčí hodinové dotace

Obsahové zaměření programu:

témata	počet vyučovacích hodin	čas
a) Úvod, seznámení, očekávání účastníků Jak vnímají frekventanti hodnocení, jaké k němu mají postoje, co je formativní hodnocení, sumativní vs. formativní hodnocení – jejich smysl a cíl	1	45'
b) Seznámení s pěti strategiemi formativního učení	1	45'
c) Cíle učení – formulace cílů, jejich formulace pro žáky, aby ji rozuměli, způsoby sledování cílů, práce s cíli (kognitivní, afektivní, psychomotorické), sdělování výsledků učení, prezentace kritérií úspěchu (co má být splněno – ukázky kvality – hodnotící tabulky), ověřování dosahování cíle/kvality	2	90'
d) Získávání důkazů o učení (náhodná volba žáků pro odpovědi/plnění úkolu – práce s otázkami a dalšími způsoby ke zjišťování stavu učení, učení žáky pokládat otázky	2	90'
e) Poskytování efektivní zpětné vazby, která podporuje učení a posouvá je vpřed – zpětná vazba jako součást systému výuky (principy a pomůcky využitelné k cílům učení – slovní (neznámkovat, dokud se učí) - spíše popisná (k úkolům, ne k osobnosti) - chvála; kritická vs. podpůrná – osobní maximum – reakce žáka na ZV	2	90'
f) Vzájemné hodnocení mezi žáky – vylepšení jejich učení, kooperativní učení, učení se formativnímu hodnocení	2	90'
g) Příležitosti pro sebehodnocení – žáci jako „vlastníci svého učení“, zaměření na zlepšení (portfolia učení, pozorovatelé hodin, sebehodnotící archy)	2	90'
h) Co se hodnotí – věcné učení, myšlenkové procesy, dovednosti, postoje, pracovní návyky	1	45'
i) Stadia procesu změny a její nastartování – kolegiální spolupráce, týmy	2	90'

vzájemné podpory – profesní diskuse, společné plánování, vzájemné hospitace a hodnocení, týmová výuka, reflexe společné činnosti.		
j) Závěr, vyhodnocení	1	45'

1.10 Materiální a technické zabezpečení

Učebna vybavená flipchartem, dataprojektorem, PC technikou a presenční technikou.

1.11 Plánované místo konání

Učebna Služby a školení MB, z.ú., Mladá Boleslav.

1.12 Způsob realizace programu v období po ukončení projektu.

Realizace programu možná v jiných odpovídajících lokalitách a prostorech s dostatečně vybavenou učebnou.

1.13 Kalkulace předpokládaných nákladů na realizaci programu po ukončení projektu

Počet realizátorů/lektorů: 2

Položka		Předpokládané náklady
Celkové náklady na lektory		15 850
z toho	<i>Hodinová odměna pro 1 lektora včetně odvodů</i>	700
	<i>Ubytování lektorů</i>	650
	<i>Stravování a doprava lektorů</i>	1 200
Náklady na zajištění prostor		17 800
Ubytování, stravování a doprava účastníků		0
z toho	<i>Doprava účastníků</i>	0
	<i>Stravování a ubytování účastníků</i>	17 800
Náklady na učební texty		2000
z toho	<i>Příprava, překlad, autorská práva apod.</i>	0
	<i>Rozmnožení textů – počet stran: 50</i>	2000
Režijní náklady		20 920
z toho	<i>Stravné a doprava organizátorů</i>	1 720
	<i>Ubytování organizátorů</i>	1 400
	<i>Poštovné, telefony</i>	2 000
	<i>Doprava a pronájem techniky</i>	3 200
	<i>Propagace</i>	1 000
	<i>Ostatní náklady</i>	3 050
	<i>Odměna organizátorům</i>	8 550
Náklady celkem		56 570
Poplatek za 1 účastníka		2 825

1.14 Odkazy, na kterých je program zveřejněn k volnému využití

<http://www.sskolemb.cz/cs/projekty/>

Výstupy byly vytvořeny v souvislosti s projektem Zlepšování práce školy v rámci formativního hodnocení, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008204 a podléhají licenci Creative Commons Attribution 4.0. International License.

Pokud není uvedeno jinak jsou použité texty, fotografie, obrázky a videa dílem autorů výstupů projektu.

4 Příloha č. 1 – Soubor materiálů pro realizaci programu

<http://www.sskolemb.cz/redakce/index.php?clanek=1921&xuser=24202151526378768&lanG=cs&slozka=1770>

5 Příloha č. 2 – Soubor metodických materiálů

<http://www.sskolemb.cz/cs/projekty/databanka-videonahravek-s-vyuzitim-formativniho-hodnoceni/>

<http://www.sskolemb.cz/cs/projekty/databanka-konkretnich-prikladu-dobre-praxe-v-zavadeni-formativniho-hodnoceni/>

6 Příloha č. 3 – Závěrečná zpráva o ověření programu v praxi

Nerelevantní pro aktivitu 02

7 Příloha č. 4 - Odborné a didaktické posudky programu

Nerelevantní pro aktivitu 02

8 Příloha č. 5 - Doklad o provedení nabídky ke zveřejnění programu

Nerelevantní pro aktivitu 02

9 Nepovinné přílohy

Pozn. Připojte případné další přílohy programu dle potřeby.

